

Renáta Tyršová a její role ve výtvarné kritice a teorii poslední čtvrtiny 19. století

Kateřina Rozinková – diplomová práce

Posudek školitele

Posuzovaná práce splňuje zcela požadavky kladené na diplomové práce svým rozsahem, uspořádáním i vybavením.

Zpracovat zadanou studii není příliš snadným úkolem, mj. vzhledem k recentnímu a poněkud jednostrannému zájmu o Renátu Tyršovou (v rámci gender studies) a na druhé straně kvůli přetrvávajícímu nedostatku moderního bádání o české teorii a kritice umění poslední třetiny 19. století.

Rozinková vycházela z recentního zájmu o Tyršovou a samostatně revidovala starší poznatky o této osobnosti, zejména o Tyršové-teoretičce a publicistce výtvarného umění. Podnikla úspěšné archivní sondy doplňující poznání činnosti Tyršové. Fokus práce spočívá - vhodně - v době největšího vlivu Tyršové na českou uměleckou scénu, i když také ostatním součástem jejího života a působení je věnována přiměřená pozornost.

Za nejcennější lze pokládat argumentované zdůraznění podílu Tyršové na Tyršově badatelské a publicistické činnosti i naznačení toho, čím po jeho smrti Tyršová přesáhla zaměření osvojené u Tyrše. Za cennou, byť stručnou součást práce Kateřiny Rozinkové metodologicky pokládám rovněž 6. část diplomové práce s pokusem specifikovat vztah Tyršové k některým vůdčím umělcům.

Tyršová jako kritik umění vlivný zejména v rozhodující době 80. let 19. století i jako kulturní osobnost může být studována a hodnocena z řady hledisek. Nedoceňováno bývá, že obsáhle a promyšleně seznamovala českou veřejnost s dobovými národními školami umění. Je pochopitelné, že také její pozdější činnost ve velmi dramatickém období rozvoje české kulturní scény může být zasazena do řady širších kontextů. Například její obrat k ženskému umění resp. vyšívání není třeba hodnotit jen s odkazem na národovectví a umělecky konservatismus Tyršové, nýbrž také vzhledem k následujícímu docenění ornamentu i lidového umění ze strany modernistů. Bylo by pochopitelně žádoucí, zařadit výslovněji publicistickou činnost Tyršové do dobového kontextu českého psaní o umění, ale to je, jak už řečeno, dosti obtížné vzhledem ke všeobecnému nedostatku souhrnného aktuálního zpracování této problematiky.

Diplomovou práci Kateřiny Rozinkové plně doporučuji k obhajobě.

prof. PhDr. Roman Prahel, CSc.

v Praze, 1. 9. 2013

